

Turnovská výstava připomíná tragické osudy expedice Peru '70

19. 05. 2025 11:55

Horolezeckou expedici do peruánských And a její tragický konec, od kterého v letošním roce uplyne 55 let připomíná výstava Peru '70, která je k vidění v turnovském Muzeu Českého ráje. Co všechno výpravě předcházelo, jaké byly její původní plány a jaký byl výsledek, se návštěvníci dozví právě zde, na výstavě pořádané k smutnému výročí největší horolezecké tragédie v bývalém Československu.

Původní plány byly docela jiné. V uvolněné atmosféře roku 1968 byl cíl hybatelů celé akce podívat se do USA a na Aljašce se pokusit o výstup na nevyšší horu Severní Ameriky Mount McKinley (Denali). Následné politické události však nabraly rychlejší směr než příprava celé expedice, a tak musel být změněn cíl na politicky korektnější Peru, pohoří Cordillera Blanca.

„Tam se nakonec v roce 1970 vydala skupina 15 horolezců s cílem zdolat jeden z nejnáročnějších vrcholů – Huandoy. Diplomatically řečeno, expedici nevycházela řada věcí už od samého počátku. Poté, co byl změněn cíl výpravy a tím začala zcela nová organizace a přípravy, v Limě čekalo na účastníky další nemilé překvapení. Loď, která vezla veškeré vybavení nabrala cestou obrovské zpoždění, takže na ni bylo nutné proti původním plánům čekat. Při vykládce pak bylo zjištěno, že část beden byla otevřena a věci rozkradeny,“ uvedl David Marek, historik a kurátor výstavy.

Po úpravě časového harmonogramu celá výprava konečně vyrazila za svým cílem. Bohužel krátce nato postihla expedici tragédie, která zkřížila její plány zcela zásadně. Při pádu do propasti zahynul nejlepší lezec výpravy Ivan Bortel. Přes tuto ztrátu expedice sice pokračovala, byl však změněn její cíl. Velmi obtížný výstup na Huandoy byl nahrazen výstupem na Huascarán, vůbec nejvyšší vrchol Peru, ale o poznání snazší. Bohužel to nebyla jediná tragédie této výpravy. To nejhorší mělo teprve přijít. Dne 31. května 1970 zasáhlo celou oblast zemětřesení o síle 7,9 stupně Richterovy stupnice, které uvolnilo lavinu, jež pohřbila celý československý tábor.

„Možná méně je známá skutečnost, že se jednalo o muže, kteří patřili mezi první účastníky jen dva roky starého závodu, pořádaného klubem Lokomotiva Liberec, který se poté, na jejich počest, začal organizovat jako Memoriál Expedice Peru '70. Dnes jej všichni dobře znají pod názvem Jizerská 50,“
doplnil David Marek.

Výstava je k vidění ve Výstavní síni Viléma Heckela (který se sám stal jednou z obětí) do 7. září.

TZ: Muzeum Českého ráje